LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ IGNALINOS REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ, VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO PATVIRTINIMO

2021 m. kovo 19 d. Nr. 87-21-V
Kaunas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 20-23 punktais:

1. T v i r t i n u VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Ignalinos regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektą;

2. N u r o d a u :

2.1. vidinės miškotvarkos projekto santrauką paskelbti Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje;

2.2. patvirtintą vidinės miškotvarkos projektą registruoti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastre.

3. VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomų Ignalinos regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto (originalas) saugomas Valstybinės miškų tarnybos Miškų kadastro skyriaus archyve Pramonės pr. 11A, Kaunas.

Direktorius Karolis Mickevičius

Įsakymo kopiją įteikti:
S. Kuksėnienei, B. Bitauskui

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ IGNALINOS REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

SANTRAUKA

Vienas svarbiausių VĮ Valstybinių miškų urėdijos tikslų yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais. Įmonė valstybinius miškus valdo patikėjimo teise, jais disponuoja įstatymų nustatyta tvarka.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams Ignalinos regioniniame padalinyje. Patvirtinus šį projektą pagal jo sprendinius miškai bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami ateinančius dešimt metų.

Projektavimas atliktas naudojant 2019 m. valstybinės miškų inventorizacijos duomenis, kurie apibūdina medynų taksacinius rodiklius (rūšinę sudėtį, amžių, aukštį, skalsumą, tūrį ir kt.), dirvožemio sąlygas, pomiškio ir trako kiekį, miškų sanitarinę būklę. Projekte taip pat įvertinta 2010-2019 metais vykdyta miško ūkinė veikla, patikslintos saugotinų augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai objektai bei remiantis visais surinktais duomenimis suprojektuotos ūkinės priemonės artimiausiam dešimtmečiui.

Ignalinos regioninio padalinio teritorijoje inventorizuotas tik VĮ Valstybinių miškų urėdijos patikėjimo teise valdomas plotas Ignalinos regioniniame padalinyje (toliau – Ignalinos regioninio padalinio administruojami miškai) yra 42,0 tūkst. ha, iš jo miško žemė sudaro 40,7 tūkst. ha, tai yra 96,8 proc. bendro miškų žemės ploto. Teritorijos miškingumas – 38,8 proc..

Padalinio veiklos teritorijoje yra dvylika valstybinių draustinių, vienas nacionalinis parkas, trys regioniniai parkai, du biosferos poligonai (dalys), bei biologinę įvairovę saugančios *Natura 2000* teritorijos – 22 vietovių, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ir 9 paukščių apsaugai svarbi teritorija. Valstybės saugomos teritorijos Ignalinos regioninio padalinio administruojamuose miškuose užima 26211,1 tūkst. ha ploto (62,3 proc. nuo regioninio padalinio administruojamų miškų ploto).

REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ RODIKLIAI

Ignalinos regioninio padalinio administruojamų miškų plotas paskirstytas dešimčiai girininkijų: Dūkšto, Minčiagirės, Vaišniūnų, Daugėliškio, Kaltanėnų, Tverečiaus, Antazavės, Salako, Gražutės, Smalvų . Vidutinis girininkijos plotas yra 4,2 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 1529 kvartalus, o kvartalai – į 29,2 tūkst. taksacinius sklypus. Vidutinis kvartalo plotas – 27,5 ha, taksacinio sklypo plotas – 1,4 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti šioms miškų grupėms: I grupės (rezervatinių miškų) – 1,9 proc. (783,4 ha), II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreacinių miškų) 27,6 proc. (11625,5 ha), III grupės (apsauginių miškų) – 23,8 proc. (9998,4 ha) ir IV grupės (ūkinių miškų) – 46,7 proc. (19644,1 ha).

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 38237,2 ha. Želdinant atkurtų ir įveistų medynų yra 12760,1 ha (33,3 proc. medyno ploto). Neapaugusių mišku plotų yra 846,8 ha (2,0 proc. bendro ploto), iš jų 499,9 ha kirtavietės, 91,2 ha – miško aikštės, 113,7 ha – žemė skirta miškui įveisti ir

140,7 ha – žuvę medynai. Ne miško žemės yra 1329,6 ha (3,2 proc. bendro ploto), iš jų pelkių – 1224,3 ha, sausinimo griovių – 56,4 ha, trasų (platesnių nei 10 m) – 39,7 ha.

Vyrauja spygliuočių medynai, kurie užima 76,3 proc. viso medynų ploto (pušynai – 23 proc., eglynai – 22,3 proc.). Tarp minkštųjų lapuočių vyrauja beržynai (14,2 proc.), juodalksnynai (6,0 proc.), o tarp kietųjų lapuočių vyrauja ąžuolynai (0,8 proc.).

Bendras medynų sukauptas tūris yra 10,6 mln. m^3. Vidutinis medynų tūris hektare – 278 m^3, brandžių medynų – 334 m^3, Ignalinos regioninio padalinio administruojamuose miškuose vidutiniškai kasmet priauga 6,83 m^3/ha medienos. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,75, vidutinis visų medynų amžius – 70 metai.

Medynai pagal plotą brandumo grupėmis pasiskirsto taip: jaunuolynai - 24 proc., pusamžiai – 49 proc., pribręstantys – 9 proc. ir brandūs – 18 proc. ploto, iš jų perbrendusių – 6 proc.

Vyrauja normalaus drėgnumo 63 proc., iš jų nederlingos augavietės 40 proc., laikinai perteklinio drėgnumo 12,6 proc., iš jų derlingos ir labai derlingos augavietės 11,2 proc. Užmirkusios ir pelkinės augavietės užima 19,2 proc. viso ploto, iš jų nusausintos 5,5 proc.

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS ARTIMIAUSIAM DEŠIMTMEČIUI

Miško kirtimų apimtys apskaičiuotos ir kirtimai išdėstyti vadovaujantis teisės aktais ir 2019 m. miškų inventorizacijos duomenimis. Apskaičiuota miško kirtimų apimtis aprobuota 2020-09-23 d. Miškotvarkos mokslinėje-techninėje taryboje.

Maksimalus metinis medienos naudojimas sudaro 137,7 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 72 proc., ugdymo kirtimams – 13 proc., sanitariniams kirtimams – 12 proc., specialiesiems kirtimams – 3 proc. bendro naudojimo.

Vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus 2019-09-27 įsakymu Nr. ĮS-243 „Dėl 2020 m. numatytų kirtimų nevykdymo natūralių buveinių apsaugai svarbiose teritorijose“, pagrindiniai ir tarpiniai miško kirtimai Buveinių apsaugai svarbiose teritorijose (BAST) esančiose sklypuose, kuriuose inventorizuotos miško buveinės, neprojektuoti.

Neplyni kirtimai III miškų grupės miškuose pagal plotą sudarys 54 proc., IV miškų grupės miškuose - 31 proc. Plynais kirtimais 2021-2025 planuojama iškirsti 1364,4 ha, iš jų 79,3 proc. ploto – ūkiniuose miškuose.

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto kasmet bus iškertama po 4,55 m^3 bendro arba 3,6 m^3 likvidinio tūrio (iš jo pagrindiniais kirtimais 2,6 m^3/ha). Pagal miškų grupes likvidinio tūrio iškertama: II grupės miškuose– 1,0 m^3/ha, III grupės miškuose– 4,0 m^3/ha ir IV grupės miškuose – 5,2 m^3/ha.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis							
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinio tūrio proc. nuo bendro tūrio	likvidinis tūris, tūkst. m^3 pagal miškų grupes			
		bendras	likvidinis		I	II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai (plyno kirtimo ekvivalentas)	373*	136,4** (119,3)	114,1** (99,7)	83,6	-	-	33,0** 29,2	81,1** 70,5
Ugdymo kirtimai	652	26,2	17,5	67	-	4,45	4,24	8,81
Sanitariniai kirtimai	-	20,0	16,0	80	-	5,0	3	8.0
Specialieji kirtimai	-	6,4	4,5	70	-	1	1	2.5
Iš viso	1025	171,9	137,7	80	-	10,45	37,44	89,81

* ekvivalentinis plotas;
** leistinas iškirsti iš ekvivalentinio ploto likvidinis tūris;
() skliausteliuose pateiktas likvidinis tūris apskaičiuotas pagal miškų sklypų inventorizacijos duomenis.

Bendras einamasis medynų tūrio prieaugis – 6,83 m^3/ha. Per pirmąjį penkmetį miškuose projektuojama vidutiniškai iškirsti 67 proc. bendro prieaugio. Tokia medienos ruošos apimtis atitinka darnaus miškų ūkio principus, kai iškertamos medienos kiekis neviršija jos prieaugio. Likusi dalis prieaugio bus kaupiama ateities kartoms. Medienos naudojimo procentas – 1,6 proc. viso medienos tūrio. Miško kirtimais bus apimama 2,7 proc. viso medynų ploto.

Potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas. Kirtimo atliekos sudarys apie 15 proc. (20,0 tūkst. m^3) suprojektuoto kirsti pagrindiniais ir ugdymo kirtimais tūrio. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai atskirais kirtimais pagal iškertamą tūrį, jaunuolynų ugdymo kirtimais sudarys 19 proc. (3,7 tūkst. m^3), retinimo – einamaisiais kirtimais – 20 proc. (4,0 tūkst. m^3) ir pagrindiniais kirtimais – 61 proc. (12,2 tūkst. m^3). Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 11 proc., malkos ir sausuoliai – 59 proc., smulkūs medeliai – 19 proc. ir stiebų viršūnės – 11 proc.

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 821,6 ha inventorizuotų neapaugusių mišku plotų ir 1429,2 ha suprojektuotų kirsti plynai 2021–2025 metais, iš viso 2250,6 ha. Metinė miško atkūrimo apimtis pirmajam penkmečiui – 281 ha. Visus iškirstus medynus projektuojama atkurti per 3 metus. Priklausomai nuo naujos miško įveisimui tinkamos valstybinės žemės įsigijimo galimybės, siekiant didinti Lietuvos miškingumą, kasmet planuojama įveisti apie 16 ha miško.

Kitos ūkinės priemonės. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose kasmet numatoma atlikti šias ūkines priemones: pakelių šienavimas 12 km, sausinimo sistemų remontas ir priežiūra 8 km, ribinių linijų atnaujinimas 50 km, ir mineralizuotų juostų atnaujinimas 625 km.

Miško apsauga. Suprojektuota sanitarinių kirtimų apimtis - 16,0 tūkst. m^3 likvidinės medienos per metus. Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis rekomenduotos biologinės, cheminės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas visai miškų teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis: aukšto degumo (56 proc. miškų), vidutinio degumo (18 proc.) ir žemo degumo (26 proc.). Numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas (apie 625 km per metus), parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Pateikta medžioklės plotų ir medžiojamosios faunos charakteristika, apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius: 1677 sąlyginiai elniai (56 briedžių, 1174 elnių, ir 1342 stirnų). Leistina šernų banda – 1809 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis, rekomenduojamas pašarinių laukelių plotas – 140 ha. Numatytos biotechninės ir želdinių apsaugos priemonės.

Rekreacinė dalis. Ignalinos regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje rekreacinės paskirties miškai užima 1582,6 ha plotą, tai yra 3,8 proc. viso ploto. Rekreaciniams miškams priskirti miško parkai, rekreaciniai miško sklypai, saugomų teritorijų rekreacinių zonų miškai, miestų miškai. Įrengta 99 rekreacijos objektai (poilsiavietės, atokvėpio vietos), kurių dalį numatyta atnaujinti ar rekonstruoti. Rekreacinei miškų vertei padidinti projektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai (201,3 ha).

Gamtosauginėje dalyje apibūdintos visos saugomos teritorijos, Natura 2000 tinklo teritorijos, Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, paukščių lizdavietės, kertinės miško buveinės, biosferos poligonų paukščių veisimosi vietos ir jų apsaugos zonos, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: pelkiniai miškai, natūralios miško pelkės, laukymės, miško sklypai su pavieniais senmedžiais. Suprojektuotas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti ir gausinti.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės užtikrins tausojantį, daugiatikslį miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūros vertybių ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat ekonominę naudą.

Miškotvarkos skyriaus vadovas Darius Džiaugys